

OSREDOVALCI SO ODŠLI IZ HARLANA

konferencie so definitiv-
no suspendirane. — Last-
ni premogovniki ne
vstanejo na unijske de-
javice.

HARLAN, Ky., 31. maja. —
Harlan in državni posredoval-
ci se danes umaknili iz izjavo,
da bile konference med pred-
stavki United Mine Workers
America (CIO) in lastniki
premogovnikov v Harlan okra-
ju definitivno suspendirane.

Na konferenci se ni dose-
lo nobenega sporazuma.
Laboratoriji v Harlan okraju,
kateri imajo 42 premogovnikov,
so pristali na kontraktno
delo o unijski delavnici, na
katero določbo so pristali vsi
ostali večji premogov-
niki v državi.

Posredniki obratujejo zdaj
na kontraktov. R. E. Gal-
braith, superintendent premo-
govnikov v Benhanu, ki je last-
nik Union Steel kompanije, je
izjavil, da se je danes
vsakega kontrakta vrnilo
na 364 premogovnikov.

Posredniki obratujejo zdaj
na kontraktov. R. E. Gal-
braith, superintendent premo-
govnikov v Benhanu, ki je last-
nik Union Steel kompanije, je
izjavil, da se je danes
vsakega kontrakta vrnilo
na 364 premogovnikov.

Posredniki plačuje Nemčiji z oranžami svoje dolgove

BERLIN, 30. maja. — Nocoj
je na mizah v mestu Berli-
nu, ki jih Nemci že
niso videli. Pomaranče so
iz Španije in ljudstvo na
njih pravi, da je to del odpla-
ka, ki ga je nakazal general
Nemčiji za njeno pomoč.

Se pa tiče ostalih živil, je
Nemčiji danes tako, kakor da
niso videli. Pomaranče so
iz Španije in ljudstvo na
njih pravi, da je to del odpla-
ka, ki ga je nakazal general
Nemčiji za njeno pomoč.

Pravljiva Nemčiji v posebne
vojne, ki jih Nemci že
niso videli. Pomaranče so
iz Španije in ljudstvo na
njih pravi, da je to del odpla-
ka, ki ga je nakazal general
Nemčiji za njeno pomoč.

Zakonski jubilej
Nemčiji danes tako, kakor da
niso videli. Pomaranče so
iz Španije in ljudstvo na
njih pravi, da je to del odpla-
ka, ki ga je nakazal general
Nemčiji za njeno pomoč.

Pravljiva Nemčiji v posebne
vojne, ki jih Nemci že
niso videli. Pomaranče so
iz Španije in ljudstvo na
njih pravi, da je to del odpla-
ka, ki ga je nakazal general
Nemčiji za njeno pomoč.

Zakonski jubilej
Nemčiji danes tako, kakor da
niso videli. Pomaranče so
iz Španije in ljudstvo na
njih pravi, da je to del odpla-
ka, ki ga je nakazal general
Nemčiji za njeno pomoč.

Danes bo v zbornici poslancev glasovanje o dr. Townsendovem penzijskem načrtu

O tem načrtu vladajo različna mnenja, toda v dveh
točkah so kongresniki edini: da bo predloga zavržena
in da za tako visoko penzijo ni denarnih sredstev.

WASHINGTON, 31. maja. —
V nižji zbornici kongresa je ka-
kor v uljaku. Kongresniki se
namreč pripravljajo na jutriš-
nje glasovanje, ko bodo glaso-
vali o Townsendovem načrtu, ki
predlaga \$200 penzije za vse
Amerikance, ki so stari nad 60
let in ki ne tiče začasno v ječi.
Dr. Townsend — "resen mož",
in zopet "demagog in raketir".

Dr. Townsenda, starega zdrav-
nika, ki je osnoval načrte za
starostno pokojnino, označuje
ohijski kongresnik Martin L.
Sweeney, demokrat iz Clevelan-
da, za "zelo resnega moža," do-
čim pravi poslanec John Scha-
fer, republikanec iz Wisconsin, da
je Townsend "demagog in
raketir".

Na podlagi proračuna davkov,
ki so predlagani za dobavo po-
trebnega denarja, bi ta penzija
sicer ne znašala na mesec po
\$200, dobilo bi se pa lahko \$70
za vse Amerikance, ki so stari
nad 60 let.

Predloga bo zavržena
Kakor rečeno, izgleda zborni-
poslancev kakor uljaku, kjer vse
navzkriž razpravlja, dokazuje,
ugiba in šepeta. V dveh vpraša-
njih pa so poslanci edini, nam-
reč, da bo Townsendova predlo-
ga jutri poražena, in da bi se z
davki ne moglo dobiti dovolj de-
narja za izplačevanje 200-dolar-
ske penzije vsem Amerikancem,
starim nad 60 let.

"Čudežne gosli" v S. N. Domu

V soboto zvečer 3. junija je
zaključek Slovenske šole S. N.
Doma na St. Clair Ave. za sezo-
no 1938—39.

Zaključek pa bo izveden z le-
po igro, pripovedko v treh de-
javah — "Čudežne gosli", s ples-
nim in petjem pod režijo Mrs.
Mary Ivanusch. Slavnost se za-
vrši pod pokroviteljstvom Pro-
svetnega kluba S. N. Doma. Pri-
četek programa je ob 7:30 zve-
čer. Vstopnina pa samo 25 cen-
tov.

Pomen obstoja Slovenske šole
je velik za vso clevelandsko
slovensko naselbino. Vpliv Slov.
šole sega že danes v marsikate-
ra družina, ko njeni nekdanji u-
čenci zavzemajo razna odbojniš-
ka mesta. Nobenega govora ni,
da je poleg angleščine našim o-
trokom slovenski jezik najbolj
koristen. To je potrebno, ako
hočemo imeti sporazum med
stari in njih otroci. Zato je
dolžnost vsakega zavednega
Slovence, da po močnostih pod-
pre to koristno institucijo, če že
ne kaj več, pa vsaj s prisotnostjo
pri igrah, ki jih podaja učenci
Slov. šole parkrat v letu.

Zato resno apeliramo na vse
zavedne rojake, pridite v soboto
3. junija v S. N. Dom na igro,
ki jo vprižore učenci Slov. šole.
Prosimo upoštevajte te vrstice!

Seja čitalnice
Vljudno se vabi članstvo Slo-
venske narodne čitalnice, da se
v večjem številu udeležijo prihod-
nje seje, katere se vrši v petek
dne 2. junija v čitalniških pro-
storih v S. N. Domu na St. Clair
Ave. Pričetek seje ob 7:30
zvečer. Pridite, ker imamo več
raznih stvari za ukrepati v ko-
rist ustanove. — Tajnik.

Pouk v kuhanju
Danes in jutri zvečer, v četr-
tek in v petek, 1. in 2. junija,
se bo vršila v Norwood Appli-
ance and Furniture Co., 819 E.
185th St. demonstracija v ku-
hanju. Ob tej priliki bo oddan
krasen Nesco Roaster. Ni po-
treba, da kaj kupite. Vpišite se
v trgovini. Ako hočete dobiti da-
rilo, morate biti navzoči v pe-
tek večer, 2. junija.

Molotov je zavrnil zadnje predloge Velike Britanije

Garancije niso zadostne in
ne jamčijo pomoči vsem
ogroženim državam. —
Molotov je pustil odprta
vrata nadaljnim pogaja-
njim.

MOSKVA, 31. maja. — Ruski
premier in komisar za zunanje
zadeve Vjačeslav Molotov, je i-
mel danes pred supremnim sov-
jetom ruskim parlamentom go-
vor, v katerem je zavrnil angleš-
ke predloge za pristop Rusije k
trozvezi, kot nezadostne. Josip
Stalin je njegovemu govoru ži-
vahno aplavdiral.

Molotov je označil angleško-
poljsko zvezo in angleško-tur-
ški sporazum kot "dobro zname-
nje, toda je izjavil, da to ni do-
volj in da zahteva Rusija več.
V pogojih za rusko sodelovanje
stoji, je izjavil Molotov, da je
treba garantirati zaščito treh
držav, ki so naše sosedo, o ka-
terih pa ni v angleških predlo-
gih nobenega govora. (Te drža-
ve so Latvija, Estonka in Fin-
ska).

"Resnica je, da sta London in
Pariz sprejela v principu reci-
prociteto (vzajemno pomoč), to-
da ta je z raznimi klavzulami
tako izmalicična, da ostane le še
forma. Sovjetska unija ni več
to, kar je bila leta 1921, na kar
moramo zopet in zopet opomi-
njati svet, kajti zdi se, da celo
sosedje to pozabljajo. Mi smo
postali močni in ne bomo trpeli
okrnjevanja našega ozemlja.

ARETACIJA BRAZILSKE GA FAŠISTA

Buenos Aires, 30. maja. — V
Sao Paulo so aretirali ob štirih
zjutraj Plinija Saldaga, načelnika
integralistične (fašistične)
organizacije, ki je hotel odpoto-
vati v inozemstvo, po vsej pri-
liki v Italijo, kjer se je namera-
val za stalno naseliti.

Smrtna kosa

Danes zjutraj so našli mrtve-
ga v postelji Ivana Kivača, po-
znanega tudi kot Cvetko, samca,
v starosti 52 let. Stanoval je
pri družini John Stefanič, 21840
Miller Ave. Doma je bil iz sela
Lekenik pri Zagrebu na Hrvaš-
kem, odkoder je prišel v Ame-
riko pred 32 leti. Zaposlen je bil
pri Addressograph - Multigraph.
Tukaj ne zapušča nobenih so-
rodnikov, pač pa mnogo prijaj-
teljev. V stari domovini zapušč-
a brata in sestro. Pogreb se bo vr-
šil iz August F. Svetek pogreb-
nega zavoda, 478 East 152nd St.
Čas pogreba naznanimo jutri. —
Naše sožalje!

Pouk v kuhanju
Danes in jutri zvečer, v četr-
tek in v petek, 1. in 2. junija,
se bo vršila v Norwood Appli-
ance and Furniture Co., 819 E.
185th St. demonstracija v ku-
hanju. Ob tej priliki bo oddan
krasen Nesco Roaster. Ni po-
treba, da kaj kupite. Vpišite se
v trgovini. Ako hočete dobiti da-
rilo, morate biti navzoči v pe-
tek večer, 2. junija.

ZASLIŠANJE V WASHINGTONU

Na sliki je Dudley P. Gilbert, finančni "angel" skupi-
ne, ki se je bavila z antisemitično propagando. Slika ga
kaže, ko polaga prisego pred Diesovim preiskovalnim od-
borom v Washingtonu.

Hitlerjeva elitna garda je pregnala salcburškega škofa iz njegove palače

V njegovi odsotnosti so iznesli pohištvo iz palače na ulico
ter ga tam naložili na vozove in odpeljali. — V palači
se bodo nastanili Hitlerjevi pobojniki.

SALZBURG, 31. maja. — Da-
nes so člani Hitlerjeve elite
garde zasegli palačo solnogreš-
kega katoliškega primata, nad-
škofa Sigismunda Waitza. Na-
cijske oblasti so se polastile pa-
lače večerj, ko ni bilo nadško-
fa v mestu. Iz palače so dali od-
nesti vse pohištvo ter ga shra-
nili v skladiščih.

Ko se je prelaj vrnil v Salz-
burg ter videl, da nima več do-
ma, se je začel nastaniti v se-
menišču. Oblasti so obvestile
nadškofa že pred mesecem dni,
da se bo moral izseliti iz palače,
ki je državna last, ker potrebu-
jejo dotične prostore člani e-
litne garde. Nadškof je takrat
pisal Hitlerju ter ga prosil, naj
prekliče ta ukaz, češ, da je av-
strijski cesar Franc II. leta
1805 zajamčil cerkvi privilegij
v uporabi palače kakor tudi dru-
gih posesti.

Demonstracije proti škofu
Lanskega oktobra so se vrši-
le proti nadškofu Waitzu v Salz-
burgu velike demonstracije, ko
so demonstranti vpili: "Ven z
Waitzem!" — Ob tedanji priliki
je bilo razbitih nekaj šip v ok-
nih njegove palače.

Ko je bil zdaj nadškof odso-
ten iz mesta, ker je šel na deže-
lo po neki verski misiji, so pri-
šli delavci, ki so pričeli odnašati
pohištvo iz palače ter ga nala-
gati na vozove. Preden so pričeli
delavci odnašati pohištvo, so
vladni fotografi fotografirali
vse sobe s pohištvom, kakor je
stalo v njih.

Prošnja

Vse žene in dekleta, ki imajo
narodne noše, so prošene, da se
snidejo pred Slovenskem druš-
venim domom na Recher Ave.,
v nedeljo ob 9. uri zjutraj za pa-
rado.

Seja soc. kluba
Kot se am poroča, se bo vrši-
la seja socialističnega kluba v
Collinwoodu jutri, v petek zve-
čer ob sedmih, v čitalnici Slo-
venskega delavskega doma na
Waterloo Rd.

PROSLAVLJANJE ROO- SEVELTA V ARGENTINI

BUENOS AIRES, 30. maja. —
Tukaj se je pričela konvenci-
ja Radikalne državljanske uni-
je, tradicionalne argentinske
stranke in sploh največje poli-
tične stranke v Južni Ameriki.
Cim je bilo na konvenciji izgo-
vorjeno ime F. D. Roosevelta,
predsednika Zedinjenih držav,
so vsi navzoči glasno ploskali.

Konvenciji predseduje bivši
minister zunanjih zadev Hono-
rio Pueyrredon, ki je silno na-
padel nacizem in fašizem ter po-
zival delegate, naj v svoji poli-
tiki sledi ameriškega predse-
dniku Rooseveltu.

STARI MEZGI IN KONJI

WASHINGTON, 30. maja. —
Kongres je sklenil, da se ima
skrbeti za vse stare armadne
konje in meze, ki so odslužili,
in da se jih ne sme ustreliti,
temveč jih hraniti, dokler ne
poginejo naravne smrti. — Za o-
starele in onemogle delavce ni
še nič preskrbljeno.

Zadušnica

V petek zjutraj ob 7. uri, se
bo brala maša zadušnice v cer-
kvi Marije Vnebovzetje na Hol-
mes Ave., za pokojno Mary Bit-
tenc ob prvi obletnici nje smrti.
Prijatelji in sorodniki so vab-
ljeni, da se udeležijo.

Himen

V soboto, 3. junija se bo po-
ročila Miss Hermine Hočevar, ki
vodi poznane lepote prostore na
6213 St. Clair Ave., z Mr. J.
Leganom 12831 Carrington Ave.
v West Parku. Poročila se bo-
sta v St. John's katedrali ob
8:30 zjutraj. Čestitke!

Dobro pivo

Frank Modic, ki vodi gostil-
no v starih Jack Grdina prostori-
h na 6025 St. Clair Ave., toči
6% German Lager pivo. Se pri-
poroča za obisk.

SILNA EKSPLOZIJA V ŠOLSKEM POSLOPJU V BARBERTONU, O.

V eksploziji je bilo ranjenih 57 oseb, med
njimi 53 učencev in učenk.

RAZSTRELBO JE BRŽKONE POVZROČIL UHAJA- JOČI PLIN

AKRON, O., 31. maja. — V
lesenem posloplju neke šole v
Barbertonu je nastala danes eks-
plozija, v kateri je bilo ranjenih
nih 57 oseb, med katerimi je 53
učencev prvega in drugega raz-
reda.

Stanje štirih otrok je zelo ne-
varno. Sodi se, da je povzročil
eksplozijo uhaajoči plin. Ko
so se zrušila tla drugega nad-
stropja, so ruševine pokopale
pod seboj 39 učencev, nahajajo-
čih se v pritličju.

Prizori po razstrelbi

Večina izmed 52 otrok, ki so
se nahajali v spodnjih dveh so-
bah, je bila vržena po eksploziji
skozi razbite stene posloplja, do-
čim so zopet drugi obtičali pod
polomljenimi mizami, tramovi
in ometom. Paula S. White-a,
šolskega hišnika, so prepeljali v
skrajno nevarnem stanju v
barbertonsko bolnišnico.

Delavci East Ohio Gas kom-
panije, ki so bili poslani na kraj
eksplozije, poročajo, da so na-
šli počeno glavno cev, ki je do-
vajala plin.

Reševalna dela

Trenutek po eksploziji so pri-
hiti k šolskemu posloplju vsi
stanovniki sosednjih hiš, ki jih
je silno pretreslo. Tamkaj so u-
gledali jokajoče in prestrašene
otroke, ki so bežali izpod ruše-
vin, mnogi med njimi ranjeni.
Ljudje so pričeli nemudoma z
reševalnimi deli.

Tri otroke je vrgla eksplozija
v klet. Prvi reševalci na kraju
nesreče so bili delavci, ki grade
v bližini novo šolsko poslopje.
Me imeni otrok, ki so bili ra-
njeni v eksploziji in ki so nave-
dena v današnjem "Plain Deal-
erju", ni k sreči nobenega slo-
venskega imena.

EKSPLOZIJA BOMB V JERUZALEMU

JERUZALEM, 30. maja. —
Sinoči sta eksplodirali v kino-
gledišču "Rex", ki je last Arab-
cev, dve bombi, ki sta ubili štiri
osebe, 21 pa jih je bilo ranjenih,
med njimi štirje angleški polici-
sti. Uro po eksploziji pa sta bi-
la po neznanih storilcih obstre-
ljena in nevarno ranjena dva ži-
dovska detektiva. Oblasti so u-
kazale nemudoma zapreti vsa
gledišča in nad židovsko mestno
četrtjo je prevzela kontrola vo-
jaška oblast.

Članom društva V boj

Mr. Frank Barbič naznanja
članom društva "V Boj", da ker
se bo vršila jutri večer, v petek
ob osmih seja Slovenskega delav-
skega doma, je za članstvo dr.
V boj važno, da pride na sejo,
ker je to društvo med velikimi
delničarji Doma. Na zadnji se-
ji delničarjev je bilo sklenjeno,
da ima direktorij polno moč. —
Pridite!

Bolan na domu

Ze dolgo je bolan na domu Mr.
Frank Bittenc. 922 Alhambra
Rd. Prijatelji ga lahko obiščejo,
mi mu pa želimo skorajšnjo o-
krevanje.

Pozdravi iz Floride

Iz sončne Floride pošiljajo
pozdrave Mr. in Mrs. Math Per-
lin in sin Jimmy. Hvala!

Kultura

SEJA

V petek, 2. junija, ob 7:30
zvečer se vrši redna mesečna
seja pev. zbora Slovan. Seja se
vrši v Slovenskem društ. domu
na Recher Ave.

NE BO SEJE

Dram. društ. Anton Verovšek
naznanja vsem članom, da se ne
bo vršila seja v petek, 2. junija,
ampak v petek, 9. junija.

PROG. SLOVENKE, KROZEK ŠT. 3

Vse članice Progr. Slovenk kro-
zek št. 3 so prošene, da se goto-
vo udeležijo seje, katere se vr-
ši v petek ob 7:30 zvečer v Slov.
društ. domu na Recher Ave.

SKUPNA VAJA

V soboto dopoldne, 3. junija,
ob 10. uri se vrši skupna vaja
Združenih Mladinskih pevskih
zborov v Slovenskem narodnem
domu na St. Clair Ave. Udele-
žijo naj se gotovo vsi pevci in
pevke vseh sedmih zborov. —
Pevovodja.

SEJA MLAD. ZBOROV

Nocoj, v četrtek, dne 1. junija
ob 8. uri se vrši važna seja za-
stopnikov Zdr. mlad. pevskih
zborov v Slovenskem domu na
Holmes Ave. Prošeni so zastop-
niki vseh zborov, da se gotovo
udeležijo. — Tajnica.

RAZMERE V DILLON- VALE, O.

Mrs. Josephine Cipro, naša
naročnica, obnavlja naročnino
ter nam sporoča: Tukajšnji pre-
mogarji nekaj delajo, dočim
drugi še niso pričeli. Družbe se
izgovarjajo, da ni naročil. Social
Security Board pa ne prispeva
nič, ker je neka družba zausta-
vila izplačila, tako da premogar-
ji ne dobe tega, da česar so u-
pravičeni in kar jim gre.

Piknik SZZ

S. Z. Z. št. 53 priredi dne 4.
junija piknik na Zornovih pro-
storih. Občinstvo je vabljeni,
ker so prostori zelo pripravljeni
tudi za balincaje in bodo imeli
tudi možje svojo zabavo. — M.
Oblak.

Pozdravi

Mary Luslin, Anna Stopar in
Frances Dolinar pošiljajo vsem
članicam SZZ št. 41, prijateljem
in znancem najlepše pozdrave s
konvencije v Cehisholmu, Minn.

Soc. klub št. 27

Seja Soc. kluba št. 27 se ne
bo vršila v petek 2. junija, pač
pa 9. junija. Tajnica.

NAZNANILO

Direktorij Slovenskega delav-
skega doma, 15335 Waterloo
Rd., naznanja vsem delničarjem
in društvom delničarjem Slov.
del. doma, da se vrši izredna del-
niška seja dne 2. junija, v petek,
radi zadeve prizidka novega po-
sloplja, kegljaških in balinca-
skih prostorov ter dodatnega
bar rooma za avditorij. Seja se
prične ob 8. uri zvečer v avdito-
riju SDD. Vabi se vse delničar-
je ter zastopnike društev delni-
čarjev, (kateri so bili zastopni-
ki na zadnji redni seji), da se te
važne seje udeležijo.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

»ENAKOPRAVNOST«

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-5312
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto.....\$5.50
za 6 mesecev.....\$3.00; za 3 mesece.....\$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici za celo leto.....\$6.00
za 6 mesecev.....\$3.25; za 3 mesece.....\$1.60
Za Zedinjene države za celo leto.....\$4.50
za 6 mesecev.....\$2.50; za 3 mesece.....\$1.25
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države:
za celo leto.....\$6.00 za 6 mesecev.....\$3.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

NAPADI NA TUJEZEMSKO DELAVSTVO

Tu navajamo izrpek iz govora, ki ga je imel John Brophy, CIO ravnatelj pred Emergency koncilom v zadevi legislacije proti inozemcem.

Vsi ameriški delavci so inozemskega porekla in so bili nekoč inozemci. Od časa, ko so bili prvi zamorski delavci pripeljani na ladjah v to deželo, izvršujejo vse delo v Ameriki možje in ženske, ki jih naši reakcionarji nazivajo inozemce.

Naši ameriški predniki so vedeli to. Ko so pisali Izjavo neodvisnosti, niso delali nobene razlike z delavci inozemskega porekla. Poskrbeli so za to, da ni prišlo v Izjavo neodvisnosti ničesar, kar bi bilo diskriminirajoče za delavce, ki niso ameriški državljani. Zedinjene države so bile prve na svetu, ki so zajamčile isto varstvo in zaščito vsem, državljanom in nedržavljanom, in ko se je nekaterim reakcionarjem posrečilo leta 1798 vtihotapiti nekatere predloge proti tujcem, je ameriško ljudstvo pomedlo s temi predlogami, češ, da tvorijo madež na demokraciji ter da so nasprotne svobodi, iz katere se je rodila Amerika.

Napad na pravice tujcem, ki žive v Ameriki, je napad na vse ameriško ljudstvo, pa naj je formalno vpisano kot ameriški državljani ali ne.

Današnjim reakcionarjem ni na tem, da rešijo Ameriko pred "nevarnostjo, ki ji preti od strani tujcem." Dieši in Hobbsi in ostali, ki podpirajo te reakcionarje, niso niti najmanj v skrbeh zaradi "nevarnosti, ki preti našim institucijam od strani inozemcev." Oni so mnogo bolj v skrbeh zaradi svojih političnih interesov in zaradi svojih denarnih mošenj, dočim jim je patriotizem deveta briga. Ti ljudje in njihovi pavlihe v Washingtonu sploh ne poznajo patriotizma, temveč samo navidezen patriotizem, za katerim se skrivajo nameni, katerih se ne upajo razodeti ameriškem ljudstvu.

Torijski kongresniki in njihovi gospodarji mrzijo sistem, ki vlada v Ameriki. Oni ne marajo Novega deala, WPA, Wagnerjevega delavskega zakona, CIO organizacije ali Ameriške delavske federacije. Oni mrže in omalovažujejo dejstvo, da imamo v Zedinjenih državah delavski pokret, ki šteje osem milijonov inteligentnih članov, ki se ne boje postaviti se za svoje delavske in človeške pravice, ki so hkratu pravice ameriškega ljudstva. Oni črtijo idejo, da imamo federalne zakone, ki ščitijo delavske pravice do delavskih in strokovnih organizacij, in sovražijo dejstvo, da se je v sedanjih okoliščinah vendar nekaj storilo v korist brezposelnega ameriškega delavca.

Napad na tujemzskega delavca je samo del ofenzive, ki so jo pričeli izvajati ti reakcionarji na celokupni ameriški narod. To je napad na Wagnerjev delavski zakon, napad na delavski pokret in napad na vse, kar je progresivnega in naprednega.

Mi v ameriškem delavskem gibanju ne branimo pravice tujemzskega delavca zaradi sentimentalnih motivov. Mi branimo njegove pravice, ker branimo s tem naše pravice, zakaj vsak napad na svobodo, vsak napad na pravice človeštva, je napad na delavstvo. Delavski pokret že dolgo priznava to temeljno resnico. Zato so dobrin delavskih borb deležni vsi delavci, pa naj so rojeni v Ameriki ali kjer koli na svetu.

Naša blaginja je tesno povezana z blaginjo tujemzskega delavca. Mi smo tarča istih napadov in istega izkoriščanja kakor tujemzski delavec. Zato vidimo, da kjerkoli je v teku borba za boljši obstanek delavstva, za dosego njegovih pravic, se prične nemudoma histerično kričati, da so vsega tega krivi inozemci, ki so se vtihotapili v ameriške unije.

Vsakemu, ki čita časopisje, mora biti to znano. Danes slišimo obdolžitve, da prihajajo štrajkarji in unijski možje iz Moskve. Pred poldrugim stoletjem je bilo rečeno, da prihajajo iz Francije, kjer je bila socialna revolucija. Tekom revolucije v naši deželi so one Angleže v Angliji, ki so nastopali za pravice ljudstva, zmerjali z "Amerikanci." Globoko doli na ameriškem jugu nazivajo danes unijskega organizatorja "Yankeeja" ali pa — republikanca, v državah Maine in Vermont pa nazivajo antunijski elementi CIO uradnike — demokrate.

Zmerjanje se izmenjuje in varira po tem, kakršna je

UREDNIKOVA POŠTA

Koncert mladinskih pevskih zborov v Pittsburghu, Pa.

Cleveland, O. — Dne 11. junija se bodo "Clevelandski slavčki" predstavili z obširnimi koncertom rojakom iz Pittsburgha, Pa., in okolice.

Na seji zastopnikov mladinskih pevskih zborov se je razmotiralo o gostovanju mlad. pev. zborov v kakšni večji slovenski naselbini izven Clevelanda. Soglasno je bilo sklenjeno, da se povpraša vodilne osebnosti in rojake v Pittsburghu, ako so zainteresirani v ta sklep.

Na sestanku dne 12. marca, ki se je vršil v Slovenskem Narodnem Domu v Pittsburghu, so prišle razne ovire, radi Slovenskega dneva, ki ga bodo priredili dne 8. julija, in je velik aparat zaposlen s pripravi za oni dan. Na pojasnilo članov glavnega odbora skupnih mladinskih zborov, da pozneje kot začetkom junija, radi vročine ni mogoče prirediti koncerta in v jeseni istotako ne, radi skupnega koncerta v Clevelandu, so se navzoči vrli kulturni delavci iz Pittsburgha in okolice zedinili kot eden, da želijo še to pomlad slišati "Clevelandske slavčke." Določili so dan, ki je zelo primeren tudi za Clevelandske slavčke to je nedelja, 11. junija, ob 4. uri popoldne.

Nekoliko o mladinskih pevskih zborskih. Kake težave nastanejo celo z odraslimi pevskimi zborski, je vsakomur znano, kdor se je kdaj udeleževal pri kakem zboru. In ako pomislimo na mladinske zbore, si lahko predstavljamo, da brez staršev in dobrih odobrov bi ne bili mladinski zborski, kar so. A vsekakor, če bi ne imel učitelj toliko smisla za mladino, da bi jo ne znal navdušiti za slovensko pesem, če bi ne razumel mlade duše, bi ne obstojali in napredovali v petem letu vedno bliže k cilju popolnosti. Poudariti moram, da je učitelj tista gonilna sila, poleg staršev, kajti če otroka pesem ne zagrabi, ki jo podaja učitelj, tudi starši ne morejo prisiliti otroka. Pomisliti moramo, da to ni obligatno kot šola, pač pa prostovoljno.

Nekoliko o programu. Mr. Seme je sestavil za koncert v Pittsburghu izvanredno bogat program. V prvem delu so zastopani v pesmih vsi slovanski narodi, kar bodo "Clevelandski slavčki" (Združ. mlad. pev. zborski) na primer: hrvaški plesi v hrvaškem jeziku, tako tudi srbsko, češko, slovaško, rusko, itd. Nadalje vsebuje prvi del slovenske pesmi, primorski Slovencev, posvetil je eno tudi korškim Slovincem. Spomnil se je Belokrajine in tudi Prekmurcev. V ostalem se v prvem delu vrsti nekaj lahkih lepih narodnih in zaključil se z znano korajžno popevko "Kaj nam pa morejo, če smo vesel? Nič!"

Drugi del vsebuje pa same težke klasične pesmi, od tri do

pet glasne. Drugi del zahteva veliko tehnike in šole in upam da bo izvajan v polno zadovoljstvo poslušalcev.

Prva pesem na programu je Star Spangled Banner, zadnja pa "America." Vseh pesmi bodo izvajali 34 in to vse na pamet, brez kakih not. In če pomislimo, da tu rojeni obvladajo vse to gradivo in pesmi v sedmih različnih jezikih, jim gre priznanje, istotako tudi učitelju.

Rojaki iz Pittsburgha in okolice, upam da bodo tu in tam kakšen opisal vtis, ki ga bo dobil na koncertu, in upam, da ne bo drugačnega mnenja kot sem jaz. Upam, da bo sleherni, ki bo na tem koncertu, odnesel nepozaben lep vtis na "Clevelandske Slavčke."

Do svidenja!

Ančka Traven, tajnica.

P. S.: Opozorjam Clevelandčane in prijatelje iz bližnjih naselbin, da si čim prej mogoče rezervirajo ali nabavijo vozne listke za vlak, ako se želijo udeležiti gostovanja Clevelandskih slavčkov v Pittsburghu. Vabljeni so vsi prijatelji lepe slovenske pesmi.

Ančka Traven.

Poročilo odbora za osvoboditev Rudolfa Opere

Cleveland, O. — Odbor za osvoboditev Rudolfa Opere, slovenskega prostovoljca iz Amerike, ki je bil v Španiji zajet od sil generala Franca in obsojen na dvajset let zapore, je do 25. maja t. l. od društev in posameznikov, na katere se je obrnil s prošnjo za pomoč, prejel naslednje prostovoljne darove:

Nabrano na seji	\$ 21.12
Hrvatski prosvetni klub "Oreki"	5.00
Zavezni Sosedje št. 158 SNPJ	2.00
Mr. Rudolph Cerkvenik	1.00
Mrs. Ann Polluto	5.00
Naprej št. 5 SNPJ	2.00
Frank Furlan	5.00
Frank Race Sr. — lastnik Mayflower Dairy	5.00
Pevski zbor Slovan	2.00
Socialistični klub 49 JSZ	2.00
Svoboda SNPJ št. 748 Collinwood	2.00
Mrs. A. Ogrin	2.00
Mrs. Rotar	3.00
Mrs. Starman	1.00
Mrs. Zupancic	1.00
Mrs. Sterlekar	1.00
Dr. Oreš št. 21 SNPJ	1.00
Montana Stars, št. 775 CFU	1.00
SNPJ št. 427 — Coverdale, Pa.	2.00
SNPJ št. 274 — Dumbo, Pa.	1.00
Napredek, št. 423 HBZ — Alliquippa, Pa.	5.00
SNPJ št. 95 — Oglesby, Ill.	1.00
SNPJ št. 419 — Harwick, Pa.	2.00
JSKJ št. 57 — Export, Pa.	2.00
Hlejsko Jezero št. 27 SDZ — Collinwood, O.	2.00
Mr. Mike Preskar, Euclid, O.	1.00
Mrs. Ann Polluto — Cleveland, O.	1.00
Svobodolovne Slovenke SDZ, št. 2	2.00
SNPJ št. 98 — LaSalle, Ill.	2.00
SSPJ št. 175 — Russellton, Pa.	1.00
Rudolph Jellen — Henryetta, Okla.	2.00
SNPJ št. 405 — Buffalo, N. Y.	1.00
SS, Cyril and Method Lodge, št. 1, SSCU	1.00
SSPJ št. 89 — Morgan, Pa.	2.00
SNPJ št. 578 — Salem, O.	2.00
SNPJ št. 118 — Pittsburgh, Pa.	1.55
Anton Ziberna — Locust St., Ambridge, Pa.	2.00
SNPJ št. 502 — Oak Creek, Colo.	2.40
Croatian Fraternal Union št. 248	

— Clairton, Pa.	6.20
Croatian Fraternal Union št. 358	
— Hammond, Pa.	2.17
Ribnica št. 12 SDZ — Cleveland, O.	5.00
SNPJ št. 163 — Albion, Iowa	1.50
Dram. dr. Verovsek — Collinwood	3.00
SSPJ št. 123 — Detroit, Mich.	1.00
SSPJ št. 113 — Meadow Lands, Pa.	2.00
SNPJ št. 366 — Elbert, W. Va.	1.00
Sokol št. 129 HBZ — New York, N. Y. (in postal stamps)	3.59
SNPJ št. 14 — North Chicago, Ill.	3.35
SNPJ št. 511 — Newton Falls, O.	1.00
SNPJ št. 197 — Trenton, Minn.	2.00
SNPJ št. 110 — Chisholm, Minn.	2.00
SNPJ št. 65 — Mulberry, Kansas	2.00
SNPJ št. 106 — Imperial, Pa.	2.00
HBZ "Jutrzanja Zora" — Euclid, O.	2.50
SNPJ št. 503 — Yermore, Pa.	1.00
SBZ št. 99 — Cleveland, O.	4.72
SNPJ št. 102 — Chicago, Ill.	1.00
HBZ št. 238 — Gilbert, Minn.	2.00
SNPJ št. 130 — Eveleth, Minn.	2.00
SNPJ št. 30 — Braddock, Pa.	2.00
SNPJ št. 47 — Springfield, Ill.	2.00
JSKJ št. 15 — Pueblo, Colo.	2.00
SNPJ št. 503 — Export, Pa.	1.00
SNPJ št. 617 — Lincoln Hill, Pa.	3.00
SNPJ št. 223 — Greensburg, Pa.	2.00
SNPJ št. 154 — Sugarite, N. Mex.	2.00
SNPJ št. 408 — Kansas City, Kansas	5.00
JSKJ št. 162 — Helper, Utah	5.00
HBZ št. 295 — Andjeo Gabriel	1.00
HBZ št. 345 — Greensburg, Pa.	2.00
SDZ št. 49 — Conneaut, O.	2.00
Anton Gedna — Alliance, O.	1.00
SNPJ št. 126 — Cleveland, O.	2.00
SNPJ št. 318 — Kastelle, Pa.	1.00
SNPJ št. 464 — Midland, Pa.	1.00
Društvo št. 29 — Thomas, W. Va. (L. Werdinec)	1.00
John Plachter za dr. št. 518 — Detroit, Mich.	2.00
SNPJ št. 264 — Cleveland, O.	2.00
SNPJ št. 262 — Sharon, Pa.	2.00
SNPJ št. 267 — Kemmerer, Wyo.	4.55
SNPJ št. 3 — Johnstown, Pa.	2.00
SNPJ št. 98 — Moon Run, Pa.	1.00
SNPJ št. 58 — Adamson, Oklahoma	2.15
SNPJ št. 450 — Euclid, O.	3.00
HBZ št. 628 — Rarol Ridge, Pa.	1.00
JSKJ št. 111 — Leadville, Colo.	2.00
HBZ št. 360 — Kansas City, Kansas	3.25
SNPJ št. 381 — Aguilar, Colo.	1.00
SDZ št. 4 "Sv. Ana" — Cleveland, O.	1.00
Mary Bradac — Cleveland, O.	1.50
Mrs. J. Rotar — Euclid, O.	.65

Skupaj do 25. maja.....\$206.86

Odbor se vsem darovalcem iskreno zahvaljuje. V slučaju, da je v navedenem izkazu kaka pomota, vas prosimo, da o tem obvestite tajnika odbora: Vincent Coff, 15335 Waterloo Rd., Cleveland, O.

Za odbor:

Vincent Coff, tajnik.

O Mrs. Antoniji Škrjanc

Euclid, O. — Dne 14. maja je praznovala svoj 70. rojstni dan in leta nazaj aktivna na društvenem polju Mrs. Antonija Škrjanc. Bila je ustanoviteljica društva "Naprednih Slovinci" št. 137 SNPJ in je bila več let njih tajnica, kakor tudi društva "St. Clair Grove" št. 98, kjer je bila njih blagajničarka skozi vrsto let. Svoje delo je vestno izpolnjevala, dokler se ni preselila v Euclid in je morala to delo opustiti, ker ji je bilo preveč od rok. Ena izmed redkih, ki dosežejo tako visoko starost, in ona ki je preživela svojih sedem bratov in sester, in še celo svoje starše, ker očetu je bilo 56 let ko je umrl. Če gremo 80 let nazaj, ko sta se poročila, Grošelnova Micka in Tomaškov France, tako se je reklo pri hiši, pisali so se Koblar.

Prvo dete, ki se jima je rodilo, je bil deček, kateri je ob porodu umrl. Drugo dete je bila deklica, Režika, ki je umrla v cvetu mladosti 19 let stara.

Tretje dete je bil zopet deček, ko mu je bilo 8 let, je že nesel vrečo moke na rami, starši so ga bili veseli, posebno oče so znali reči, to vam bo fant, a še tisto leto je umrl. Šel se je kopat, ko je bila voda še hladna, se je prehladil in umrl za plućnico. Četrto dete je bila zopet deklica, katera je umrla v škofiji Loki v samostanu, kjer je bila redovnica učiteljica, v starosti 24 let. Peto dete, ki se je rodilo, je bil zopet deček, ki je bil moj oče in je tudi umrl v najlepši moški dobi star 27 let. Ponesrečil se je v tovarni na Jesenicah, kjer mu je šel več jardov dolg razbeljen drat skozi stegno. Delal je v žičarni. Ravno tisto noč, ko je ponesrečen, se mu je doma rodila tretja hčerka. Čez dva tedna po nesreči je umrl v ljubljanski bolnišnici, kjer so mu odrezali nogo. Tudi mama in novorojenka so mu sledile v kratkem času. Mama se je prehladila kakor tudi dete ko je šla na pogreb v Ljubljano, ker bilo je v jeseni in dete staro šele 14 dni. Ne vem če ji je bilo še 25 let.

Šesto dete, ki se je rodilo, je bila zopet deklica in to je naša jubilarica Mrs. Antonija Škrjanc. Sedmo dete je bil zopet deček in ta dobro poznani pokojni Ferdinand Koblar, ki je drugi dosegel precej visoko starost 56 let. Osmo dete je bila spet deklica, in tu je mati umrla na porodu. In tudi deklica ni dočkala visoke starosti, umrla je v škofiji Loki, kjer je bila na stanovanju, ki je hodila v samostan k Uršulinkam v šolo, kjer je imela sestro učiteljico. Ob smrti je bila stara šele 12 let. Oče se je drugič poročil in ko je šla naša jubilarica po počitnicah nazaj v šolo, je šla s težkim srcem in slovo je bilo

"Dalje na 3. str.)"

ŠKRAT

Prince Centi je bil v mladosti velik prijatelj žensk. Ko se je postal, se je umaknil v zatiski priznanjem:

"Prej so sprejemale dame moje vljudnosti kakor izjavljubezni, zdaj pa ravnaajo z mojim ljubavnimi izjavami kakor z vljudnostmi".

— Da, gospa, včeraj sem vam dejal, da vašemu možu ni moge pomagati z nobeno zdravniško znanostjo več, danes vam že lahko povem, da se nenadoma obrnilo na bolje in mož izven vsake nevarnosti bo kmalu popolnoma zdrav.

— Strašno, jaz sem pa včeraj prodala že vse njegove obleke in klobuke.

Dva jecjača. — Na Vranjskem je nekaj časa služboval sodnik, ki je imel edino napako, reče je namreč jecjal. Slučaj nanesel, da je nekega dne stopal pred njega obtoženec, ki je jecjal, kar pa sodnik ni vedel.

Vprašal ga je

— Ka-ka-ka-ko se pi-i-iseete?

— Ja-ja-ja-nez Ku-ku-ku-ma-ra.

— Za-za-za-kaj pa se z-mene no-norca de-de-late?

— Za-za-kaj pa-pa vi z-mene?

SEE FOR YOURSELF!

1921--Osemnajsta obletnica--1939

1. junija, 1939

● Tvrdka August F. Svetek, pogrebnik, kaže s upravičenim ponosom, na trgovski rekord, ki pokriva osemnajst let in kateri se odlikuje na naši strani po nepopustljivi pažnji vsega, kar verujemo, da je v najboljše interese tistim, ki jim služimo, in od strani javnosti po popolnem zaupanju naši zmožnosti in poštenosti. Izraziti želimo pristržno zahvalo za prijazne odnose med nami in ljudmi v Clevelandu in okolici, in upamo, da se bodo ti odnosi nadaljevali še mnogo let.

August F. Svetek

478 EAST 152 STREET

Urednikova pošta

(Dalje z 2. strani)

Salostno, nikdar več ni videla svoje mačehe, še tisto zimo je umrla.

Sedaj je prišla vrsta na očeh. Ko je bila zopet doma in ko jo spremili nazaj v šolo, so se pridigali, naj bodo pridni in pošten, to so bile njih zadnje besede; niso jih videli več živih, še tisto zimo jih je ubila hudobna roka.

Kdor je iz železnikov doma, ni bil kdaj tam, se bo spomnil, da na sredi trga ob desni stoji cerkev sv. Antona Padovanskega; ob strani šolsko poslopje z urniščem in drugim poslopjem. Čez cesto stoji pošta in drugi trgovine. Zada za pošto je Sora, na drugi strani Sore pokopališče, ograjeno okrog okrog z visokim zidom, na sredi pokopališča pa stoji cerkev sv. Frančiška. Namesto da bi bili šli po glavni cesti domov, so zavili na pokopališče in položili na grobu svojih dragih nadaljevali pot ob stranski poti domov. Neki noči, ko so popili ven iz pokopališča, so bili napadeni. Koliko jih je bi-

lo, ne vem. Ubili so jih. Jim zabili velik žebelj v glavo in ga vrgli v vodo. Drugi dan, ko jih ni bilo domov, moj oče, takrat 17 letni mladenič je bil sam doma, ga je pričel iskati in so naznanili oblastem in našli so ga več sto jardov stran od neseče, kjer se je vjel na grablje, ki so bile čez vodo napeljane. Več oseb je bilo zaprtih, a ker ni bilo dokazov in menda ne denarja, so vse zopet spustili na prosto. Mrs. Škerjanc je bila stara 15 let takrat in bila je še v šoli v Škofji Loki, katero je potem pustila in šla nazaj v Železnike, kjer je bila pet let na pošti, pomagala pisati loto-rije in opravljala druga dela. Ko ji je bilo 20 let je šla v Ljubljano služiti, tam se je spoznala s svojim prvim možem, po rodu Hrvat, izučeni mehanik. Živela sta nekaj let v Zagrebu, potomcev ni bilo, mož je bil zelo dober, a po 7 letih je zbolel in bil bolan 14 mesecev in umrl v ljubljanski bolnišnici. Po več letih se je zopet poročila s sedanjim soprogom. Vas pozdravlja!

Anna Zele.

Prihod novoimenovanega jugoslovanskega generalnega konzula Dragomir Stanojević je tukaj, da prevzame urad

Podpril ga je jugoslovanski poslanik Konstantin Fotić v družbi skupine uglednih Ameriških Jugoslovancev.

Prednja vrsta: Mr. F. Brklačić, član jugoslovanskega generalnega konzulata, Mr. O. Gavrilović, jugoslovanski konzul, Mr. John R. Palandech, Chicago, Mr. Dragomir Stanojević, novo imenovani jugoslovanski konzul v New Yorku, dr. Konstantin Fotić, jugoslovanski poslanik v Washingtonu; Mr. Milan Banich, pooblaščen jugoslovanski komisar za jugoslovansko izlozbo na Svetovni razstavi, Mr. Lubomir Mišić, član uradnega jugoslovanskega Tiskovnega urada.

Druga vrsta: Mr. M. S. Ekević, zastopnik Cunard White Line Ltd., kapitan Kon-

stantin Joksimović, Mr. R. Lisić, član generalnega konzulata, Mr. L. Zakrjšek iz New Yorka, Mr. N. Novaković, član jugoslovanskega generalnega konzulata.

Jadranov piknik

V nedeljo 4. junija priredil pevski zbor prvi piknik na Močilnikarjevi farmi.

Vsakemu je znano, kako je lušno, kadar je med Jadrančani, posebno pa, če ga veseli peje in kot jaz mislim, Jadran se zmeraj postavi, kadar poje, naj bo že kjerkoli.

Ni pač boljše zabave kot v

prosti naravi z vsakovrstno pijačo in jedili s katerimi vam bo z otrokom na ogledu. Plačalo bi se ji \$1000 na teden. Če bo ponudba sprejeta, za enkrat se ni znano.

Recimo Jadranu, na svidenje. F. Kristof

Naznanilo soc. kluba št. 49 JSZ

Oni dan ste čitali še v enem drugem socializmu, ki spada pod četrto internacionalo. To so trozvesti in ta stranka nima stike z našim socializmom. To vam povemo, da boste vedeli o razliki.

Vedite tudi, da je Mateotti, italijanski socialistični poslanec zato umrl, ker je hotel razkriti diktatorja Mussolinija. Diktatorjev se ne sme razkrinkati. Tudi Mateotti je hotel rabiti številke!

Anna Barbič, tajnica

Tekma dveh mest

V Ameriki sta sedaj odprti dve svetovni razstavi, ena v New Yorku, druga v San Franciscu. Mnogo je ugibanja, katera bo bolj uspešna, to se pravi, katera bo tistim, ki so ju financirali, prinesla več dobička. Razstava v New Yorku je seveda mnogo večja in je v vseh ozirih zadnja beseda modernosti. Na drugi strani pa obiskovalci poudarjajo skoro bajno lepoto razstave na obali Pacifika. Tu navajamo nekaj števil, iz katerih je mogoče dobiti nekoliko pojma o obsežnosti obeh razstav. New Yorkska svetovna razstava je veljala 155 milijonov dolarjev, obsega 1200 akrov, na nji je zastopanih 60 narodov in 33 držav ameriške Unije, in upa se, da jo poseti 60 milijonov oseb. Razstava v San Franciscu je veljala 50 milijonov, pokriva 400 akrov, na nji je zastopanih 33 tujih narodov in 13 držav ameriške Unije, posetnikov pa se pričakuje 20 milijonov.

Največja privlačnost razstave v San Franciscu je umetniška zbirka, v kateri so zbrana najslavnejša dela iz vseh dežel in vseh časov. Vzelo je dve leti, da se jih je dobilo skupaj, in njih vrednost znaša 35 milijonov dolarjev. In kot izgleda, so obiskovalci bolj zanimajo za umetnine kot pa za izza čičaške razstave znano Sally Rand in njene plesalke, ki nastopajo takorekoč v Evinih oblacih. Vstopnina za obe privlačnosti je ena in ista—25c, ampak dočim je v prvih 27 dneh šlo gledat Sally Rand in njene "žive umetnice" 77 tisoč oseb, je v istem času obiskalo razstavo "mrtve umetnosti" 107 tisoč oseb.

Da pa ne bomo delali reklame samo za San Franciscu, bodi povedano, da je vodstvo razstave v New Yorku kabelsko vprašalo v Limo v Peru, če bi se moglo dobiti 5-letno indijansko deklico Lino Medina, ki je nedavno

postala mati, da bi bila skupno jačo in jedili s katerimi vam bo z otrokom na ogledu. Plačalo bi se ji \$1000 na teden. Če bo ponudba sprejeta, za enkrat se ni znano.

Gnusen zločin dveh roparjev

Velike Lašče, 2. aprila. — Zločin, kakršnega sta izvršila dva moška nad gluho 86-letno staro Frančiško Petrič iz Malih Lašč je v našem kraju izzval veliko razburjenje in zgražanje. Starka stanuje v mali leseni bajti, ki je od najbližje hiše oddaljena kakih dvesto metrov. Zivelja je v bednih razmerah, sama in zapuščenca, ter so jo ljudje le malokrat videli.

Preživljala se je z malimi denarji, ki jih je prejela po svojem sinu, ki je padel v svetovni vojni.

Zaradi tega so se med ljudmi razširile govorice, da ima starka večje prihranke, ker si je znala vsak najmanjši dolar pritrpati od ust in ga shraniti.

Govorice pa so bile silno pretirane, vendar pa so zmamile dva neznanca, da sta vdrli ponoči v samotno bajto in starko napadla.

Prvi je držal v rokah nož in z njim grozil starki, da jo bo zaklal.

Ker je hotela zavpiti na pomoč, jo je zgrabil za vrat, medtem pa je drugi ropar brskal po vseh predelih in blazinah ter iskal denar. Našel pa ni drugega kakor 36 dinarjev, košček svinjskega mesa in 6 jajc.

Roparja sta izpila surova jajca, nakar se je eden dejansko lotil starke in izvršil nad njo gnusen zločin. Potem sta ji še zagrozila, da jo bosta ubila, čim bo skušala klicati ljudi.

Dejala sta, da sta cigana iz kočevskega okraja, ki se ji bosta še krvavo maščevala, če bo o dogodku blebetala.

Ko sta odšla, je starka še vedno ležala na tleh zmučena in opraskana po obrazu, povrh pa jo je prevzel še strah, da se ni upala iz bajte niti ganiti.

Vse okoliščine pa govore za to da sta bila zločinci domačina, ki sta precej vedela o starkinem življenju in njenih navadah in sta se polakomnila denarja, ki naj bi ga imela starka spravljena.

PROFESOR ODPUŠČEN RADI NACIJSKE PROPAGANDE

Na državni univerzi Oklahome v Normanu je bil odpuščen mladi, v Nemčiji rojeni profesor dr. Frederik Ermarth, ki je bil lanske jesen v preiskavi radi širjenja nazijske propagande

Strašna smrt pod vlakom

Maribor, 2. aprila. — V znamenem železniškem trikotu na desni bregu Drave, kjer se stikata železniški progji proti Ljubljani in proti Koroški, se je odigrala nocoj zagonetna žaloigra.

Ob tričetrt na šesto uro zjutraj so našli železniški uslužbenec v omenjenem trikotu ob tiru truplo nepoznane žene, kateri je odrezal vlak glavo. Truplo je ležalo kakih 200 korakov nižje od Tržaške ceste.

Glava se je držala samo še za kos kože na vratu.

Da ji kolesa niso glave čisto odrezale od telesa, je preprečil navzgor zavihan ovratnik debelega zimskega plašča.

Videl se je iz položaja, v katerem je truplo ležalo, da je ženska sama šla v smrt. Legla je na progo tako, da je položila vrat na tračnice.

Samomorilka je srednje velikosti, stara 25 do 30 let, kostanjevih navitih las, na glavi je imela temnomoder klobuk, moder plašč z belimi pikami, obleka modra, svilen svetlorjave nogavice, in črni nizki čevlji. Za enkrat se ne ve, kdo je neznan pokojnica.

IZ STARE DOMOVINE

Boj hrabrega dekleta z volkom.

V bližini vasi Gornji Rovac pri Kolašinu je pasla ovce pastirica Ikonija Bulatovič. Nenadoma je zagledala velikega volka, ki je vdril v njeno čredo.

Ovce so se razbežale, Ikonija pa je pogumno planila nad volka, čeprav je bila oborožena samo s palico. Sreča je bila, da je volk z eno nogo vlekval za seboj past, v katero se je v gozdu ujel. Junaško dekde ga je toliko časa obdelovalo s palico, da je poginil. Boj je bil hud in je trajal nad pol ure. Dekle je dobilo pri boju samo nekaj nevarnih prask.

Na poročni dan ga je doletela smrtna nesreča

V vasi Sikirice pri Paračinu so bili v hiši bogatega kmeta Veljkoviča zbrani številni gostje, ki jih je domačin povabil, da prisostvujejo ženitovanjskim slovesnostim ob priliki poroke njegovega 24-letnega sina.

Naenkrat pa je iz sobe, v kateri se je ženin oblečel za poroko v cerkvi, odjeknil strel.

Prestrašeni gostje so planili v sobo, kjer so zagledali ženina,

ležečega na tleh v mlaki krvi. Nesrečni fant je hotel s svojim samokresom izpaliti nekaj strel v zrak v znak veselja, toda pri tem se mu je samokres predčasno sprožil in strel ga je zadell v srce.

Med tračnicami zaspal.

V bližini Trnave pri Sanksem mostu je neki devetletni deček pasel krave. Deček se je vlegel med tračnice in trdno zaspal. Zaspal je tako trdno, da ni slišal grmenja prihajajočega vlaka. Vlak je zdrdral preko dečka, ki se je prebudil šele, ko je bil vlak že mimo. Ostal je povsem nepoškodovan in je nato naprej pasel krave, kakor da se ni prav nič zgodilo.

HITRO NARAŠČANJE ANGLESKE DOBROVOLJNE VOJSKE

LONDON. — Po uradnem poročilu se je število vojakov teritorialne vojske zvišalo od 1. marca t. l. za 119.507 mož. V preteklem tednu se je vpisalo v teritorialno vojsko 35.624 rekrutov prostovoljcev.

LETALSKA NESREČA

PARIZ, 29. maja. — V natečaju z jadrnimi letali (letala brez motorja), je zašel ameriški letalec Richard W. Randolph iz Akrona v tokove nasprotnih si vetrov, ki so treščili njegovo jadrno letalo na zemljo. Letalo je treščilo v skupino gledalcev na letališču, pri čemer je bilo šest oseb ranjenih. Letalec sam se ni skoraj nič poškodoval.

ŠPANSKA VLADA SE SELI

MADRID. — V Madridu se vršijo velike priprave za preselitev ministrstev iz Burgosa v Madrid. Posebno komisija je že prevzela zgradbe nekaterih ministrstev, ki bodo v kratkem popolnoma renovirane. Ministri bodo ostali v Burgosu, dokler general Franco ne bo določil dneva svojega prihoda v Madrid.

Mlekarija na prodaj

V slovenski naselbini v Collinwoodu se radi boleznijo prodajo dobro idoča mlekarija. — Naslov se poizve v uradu tega lista ali pokličite Henderson 5311.

V teh vročih dnevih si privoščite kozarec pive pri

FRANK MODIC

6025 ST. CLAIR AVE.

v starih Jack Grdina prostorih. Mi točimo 6% German Lager pivo, žganje in vino. Se priporočamo za obisk.

Ravnokar je izšla...

velepomembna knjiga

"THE SLOVENES: A SOCIAL HISTORY"

spisal Dragotin Lončar

prestavil v angleščino Anthony J. Klančar

Ta knjiga bi morala biti v vsaki hiši kjer je tu rojena mladina, da se mladina seznani z zgodovino slovencev.

Knjiga je vezana stane \$1

Dobi se v uradu Enakopravnosti,

6231 St. Clair Avenue

NOVICA...

ki jo izveste bo gotovo zanimala tudi druge. Sporočite jo nam pisмено ali pa pokličite Henderson 5311 — Henderson 5312.

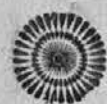
Lahko jo sporočite našim zastopnikom ---

JOHN RENKO
955 East 76th Street

JOHN STEBLAJ
1145 East 169 Street **Kenmore 4680W**

JOHN PETERKA
1121 East 68 Street **Endicott 0653**

SEZNANITE JAVNOST
Z VAŠO TRGOVINO
POTOM...

'Enakopravnosti'

Get acquainted with this new wonder metal that cooks better, permanently retains its gleaming lustre, won't stain, rust or darken, cleans easier, lasts longer and safeguards health. Try it in your own kitchen—it's the best demonstration you can make of the economy and value of this beautiful cooking ware.

SEE IT TODAY AT

SUPERIOR HOME SUPPLY
6401-03 SUPERIOR AVENUE.

FR. REMEC

30

KRALJ MATJAŽ

ZGODOVINSKA POVEST

Ester jpe bila tako razburjena, da je omahnila na klop, a hipoma je skočila spet pokonci. — Zasluzil si smrt, prijor Celestin, in kar si zaslužil, to prejmeš sedaj. Oko za oko — zob za zob.

Cigani so morali priskočiti, da so prijeli omahujočo Ester. Položili so jo na seno in ji dali vode, a zopet se je premagala in čez nekaj trenutkov vstala.

— Spravite ga ven, je ukazala eiganom in šla iz koč, v tem, ko so štirje cigani prijeli zveznega Celestina in ga nesli za njo ter ga položili pred koč na tla. Ko se je Celestin ozrl, se mu je dozdevalo, kakor da je ravno v tistem trenutku izginil za koč njegov prijatelj Simon Kozina, in hipoma mu je bilo jasno, kdo ga je spravil v nesrečo. Zbral je vse svoje moči in zaklical na ves glas:

— Simon Iškarljot — da bi te stekli psi raztrgali za tvoje izdajstvo!

Cigani so se presenečeni obrnili k Celestinu, a ta se ni zme-nil zanje, nego obrnil glavo na stran in zopet molčal.

Cigan Miško je splezal na drevo in položil čez vejo debelo vrv ter ukazal:

— Prinesite ga sem!

Cigani so popadli prijorja Celestina in ga nesli pod drevo. Celestin je za trenutek zatislil oči, da bi ne videl improviziranih vešal, a koj na to, kakor bi se sramoval svoje slabosti, je neustrašeno pogledal na vešala in se porogljivo nasmešnil.

— Spravi se s svojim bogom, če hočeš, mu je rekel stari cigan, ki mu je položil zanjko okrog vratu, kajti bliza se tvoja zadnja ura.

Prijor Celestin je junaško umrl. Z neznanskim zaničevanjem je motril cigane, ki so stali okrog drevesa in se jim posme-choval. Ester se je prerinila skozi vrsto ciganov. Strgala je s se-be svojo srajco in stopivši pred Celestina, mu pokazala rane na svojih prsih in na hrbtu.

— Tvoj bič je napravil te rane, je siknila polglasno. Vsak tvoj udarec je neizbrisno zari-san na mojem telesu. Takrat si se ti veselil mojih muk, danes se veselim jaz tvojih muk.

Celestin se je porogljivo za-smejal, kakor da bi njemu ci-gani sploh ne mogli prizadejati nikakih muk. Ester je ta smeh razkačil, da je potegnila izza pa-sa malo bodalo in rekla:

— Ali ti naj izkopljem oči, ali ti naj izrežem jezik?

Celestin se je zopet zasmejal, glasno in porogljivo in z neznan-skim zaničevanjem vzkliznil:

— Stori, kar hočeš, ciganski smrad, tvoja jeza je meni slast, tvoje sovraštvo je moj ponos.

V divjem srdu se je zapodila Ester na Celestina in ga sunila z bodalom, ali bodalo se je ob Celestinovem usnjenem jopiču zlomilo in odletelo ciganki iz rok. V tem trenutku so cigani potegnili za vrv, ki so jo držali, in hipoma je visel prijor Celestin na veji, Ester pa je kakor

blazna poskakovala okrog drevesa, se radovala trepetov Celestinovega telesa in vriskala tako, kakor da je učakala največjo srečo.

— Zvečer ga nesite v Bistro in obesite ga pred samostanska vrata, je Ester ukazala. Samostanci naj vedo, kaj se je zgodilo njihovemu predstojniku. Tam naj visi, kjer je visel kralj David.

Cigani so pustili mrtvega Celestina viseti na drevesu in so se vrnili v koč, da se tam do-govore o svojem odhodu. Zave-dali so se, da se začne v novič proti nim velika gonja. Sicer so se doslej znali tako skrivati, da ni nihče slutil, da so se vr-nili na Kranjsko, toda uvidevali so, kako lahko pade nanje sum, če obesijo prijorja Celestina tja, kjer je visel kralj David, in za-to so sklenili, da takoj odrinejo čez Rakitno, Cerknico in Lož na Hrvaško.

— Naše delo je tu končano, je rekel stari Miško. Maščevali smo kralja Davina in maščevali smo tebe, Ester, ki si zdaj ci-ganska kraljica. Nekaj let ne smemo priti na Kranjsko.

Cigani so mu tiho pritrdjevali in Ester je potrdila Miškov na-svet.

— Pokličite zdaj straže, je od-redil Miško, prijorja pa snamem jaz z vešal.

Med tem, ko je Miško snel Celestina z vešal in s pomočjo dru-gih ciganov truplo spravili v ve-liko vrečo, je Ester dala odko-pati zemljo na koncu koč in odpreti vhod v podzemsko shrambo, kjer so bili spravljene zakladi kralja Davida. Dolgi La-ban, ki je bil na straži, je kar zatrepetal jeze, ko je videl, da se pripravljajo cigani, odnesti zaklade, o katerih je sanjal noč in dan, in na katere je on prežal toliko mesecev.

Dolgi Laban bi bil lahko že prej izdal cigane in se polastil zaklada, a tega ni storil, ker je želel, da odstranijo prijorja Celestina, in ker je mislil, da dobi potem zaklad brez truda v roke. Bil je prepričan, da razen mrtvega kralja nihče ni vedel za ta zaklad, a sedaj je videl, da je vedela zanj tudi Ester. Laban bi bil najraje planil med cigane in jih potolkel, tako ga je jezilo, da so splavale po vodi vse nje-gove nade, a moral je molčati in tiho gledati, kako so cigani spravi-li zaklade v vreče. Nanesli so iz podzemске shrambe več po-sod denarja, potem pa mnogo druge zlatnine, zlasti monštranc in kelihov, ogromno premože-nje, in Laban je moral gledati, kako so se pripravljali, da to od-neso s seboj na Hrvaško.

Labanova jeza je še narasla, ko je Ester poklicala Simon Ko-zino, ki se je ves ta čas skrival za koč. Zahvalila se mu je za njegovo delo in mu izročila celo vrečo polno zlatnine in tudi ne-kaj denarja. Govorila sta tako tiho, da Laban ni mogel ničesar razumeti, ali med tem, ko ju je opazoval, je storil trden sklep, da vsaj Simonu Kozini dodelje-

ni zaklad postane njegov.

Simon Kozina je ostal pri ci-ganih do večera. Ko je nastala tema, so se cigani odpravili. Štirje so nesli vrečo, v kateri je bil prijor Celestin, drugi so se pa razkropili in posamič po raz-nih potih odšli v določeni sme-ri.

Simon Kozina je ostal sam pri ogljarjevi koči. Spravil je svoj zaklad v shrambo, kjer je bil prej skrit, in potem odšel proti domu, ne sluteč, da je v grmovju tičal dolgi Laban in opazoval njegovo početje. Laban je bil šel nekaj korakov s cigani, a ko je bil sam, se je obrnil in se vrnil h koči in tam opazoval Simona Kozino ter videl, kje je ta spravi-l svoj zaklad.

V samostanu v Bistri je že na vse zgodaj zavladata taka raz-burjenost, kakor še nikdar. Ko se je bilo začelo daniti, je samo-stanski vratar odprl glavna vrata, da bi se mogli hlapci odpe-ljati na delo in uzrl pred vratni na visokem drogu prijorja Celestina. Stari mož je strahoma odskočil in kričaje na ves glas bežal v samostan. V nekaj tre-nutkih so bili vsi samostanci, menihi in uslužbenci, na nogah in vsi so drveli k vratom, da se prepričajo, ali se je stražarju sanjalo ali je videl kako strašilo ali pa je govoril resnico.

Ljudje skoro niso verjeli svo-jim očem, ko so zagledali na ve-

šalih tik vrat svojega prijorja. Trepetaje so stali okrog vešal, oči so se jim izbulile in težko so sopli, a noben se ni ganil, da bi mrtvega prijorja snel z droga. Gledali so in gledali, kakor bi sami sebi ne verjeli, da visi na vešalih mogočni prijor mogočnega samostana in prišli so k zavesti šele potem, ko je ljub-ljanski sodnik zavpil nad hlapci, naj nikar ne prodajajo zijal, nego naj snamejo prijorja z droga.

Samostanska vrata se ta dan niso več odprla. Mrtvega prijorja so odnesli v cerkev, menihi pa so se zbrali v refektoriju na posvetovanje, kaj da jim je sto-riti. To posvetovanje je bilo dol-go in jako viharo.

Še nikdar se niso v samostanu vladajoča nasprotja pojavila s tako ostroostjo, kakor pri ti priliki. Nekateri menihi so se za-vezmali za prijorja in zahtevali, da se mora njegov sramotni ko-nec kruto, krvavo in neusmilje-no kaznovati, nekateri pa so ce-lo rekli, da je prijor Celestin s svojim početjem zaslužil tak ko-nec. Velike razlike v naziranju glede socialnega, verskega in političnega vprašanja so ločile samostance in bilo je nemogoče, doseči med menihi soglasja gle-de prijorjevega namestnika.

Končno je bilo treba glasova-ti po imenih, kdo naj do izvoli-tve novega prijorja vodi samo-

stan, in izvoljen je bil Celesti-nov prijatelj in somišljenik pa-ter Hugon plem. Oberdorfer.

Menihi so bili trdno prepriča-ni, da so samostanu podložni kmetje umorili in obesili prijorja Celestina, in to je bil glavni vzrok, da so izvolili Hugona O-berdorferja, vedoč, da je ta pravi mož, ki bo kmetom znal stor-jeno hudodelstvo strašno plača-ti. In Hugon Oberdorfer jim je tudi prisegel, da maščuje umor-jenega Celestina tako, da bodo to pomnili še pozni rodovi in če se ne dobe krivci, da bo kazno-vas samostanu podložne kme-te.

Tudi ljubljanski sodnik je bil prepričan, da je prijor Celestin postal žrtev osvetoželjnosti sa-mostanu podložnih kmetov in začel je takoj s pripravi mi za preiskavo.

Na cigane ni nihče mislil, ker se že dolgo časa ni v vrhniškem okraju noben cigan prikazal.

Pred vsem si je sodnik seve-da preskrbel primerno pomoč, namreč oboroženih ljudi, katere je naročil iz Ljubljane in iz so-sednjih graščin, kajti domneval je, da se zna ljudstvo upreti in da pride celo do boja. Prav za-to je zaukazal, da naj se stro-go molči o dogodku in nikomur ne pove, da so našli prijorja Ce-lestina pred glavnimi samostan-skimi vratni na vešalih.

Ko se je godilo v samostanu,

je bil dolgi Laban tako vesel, kakor še nikdar v svojem živ-ljenju. Po odhodu Simona Ko-zine, ko je bila že noč, je Laban odkopal vhod v podzemsko shrambo in se previdno splazil v dosti globoko jamo. Užgal je pripravljeno trsko in videl z za-čudenjem, da se nahaja v pro-storni, z lesovjem obdani kleti.

Labanu se je kar milo storilo, ko je ugledal prazne sode, kajti slutil je, da so bili prej na-polnjeni s tistimi zakladi, ki so jih cigani odnesli. Zdal mu je bi-lo tudi jasno, zakaj niso cigani nikdar pustili te zapuščene ko-če brez stražarjev, dokler so bi-li v kleti njih zakladi.

— Proketo sem bil neumen, da sem čakal, kdaj odidejo ciga-ni, se je Laban jezil sam nase, ko je preiskoval sode. Mar bi bil Erazmu povedal, da se tod potičejo cigani in mu dal polovi-

co zaklada, pa bi bilo vse v re-du. Erazem bi bil nagnal biriče nad cigane in jaz bi se bil pola-stil zaklada, in pomagano bi bi-lo obema.

(Dalje prihodnjič)

V LURD PO ZDRAVJE

DETROIT, 30. maja. — Notre Dame klub v Detroitu je pričel s kampanjo, nabiranja prostovoljnih prispevkov, da se pošlje Davida Wallace-a, ki je že petnajst let hrom, v Lurd, v votlino čudežev. Večjo vsoto v ta namen je prispeval tudi milijonar Fred B. Snite, oče mlade-niča, ki je paraliziran in ki leži že tri leta v tako zvanih "želez-nih pljučih." Dotičnega mladeniča so poslali z njegovimi "pljuč-mi" vred v Lurd.

V najem

se odda stanovanje, obstoječe iz 4 sob, kopalnice in sobe v podstrešju. — Zglasite se na 965 Addison Road.

August Kollander

6419 ST. CLAIR AVENUE

v Slovenskem Nar. Domu

PRODAJA parobrodne listke za vse prekomorske parnike; POŠILJA denar v staro domo-vino točno in po dnevnih ce-nah; OPRAVLJA notarske posle. Kollander ima v zalogi tudi ju-goslovanske znamke.

NAZNANILO

Vsemu cenjenemu občinstvu naznanjamo, da smo ravnokar dobili nove vzorce za obleke in površnike. Naročite vaše oble-ke sedaj. — Se priporočamo.

Chas. Rogel

6526 St. Clair Ave.

NAZNANILO —

Direktorij Slovenskega delavskega doma, 15335 Waterloo Rd., Cleve-land, Ohio naznanja vsem delničarjem in društvom delničarjem Slov. Del. doma, da se vrši

Izvanredna delniška seja

SDD Inc. dne 2. junija, 1939 (v petek) poradi zadeve pri-zidka novega poslopja — kegljaških in balinarskih pro-storov ter dodatnega bar-rooms za avditorij.

Seja se prične ob 8. uri zvečer v avditoriju SDD. Vabi se vse delničarje ter zastopnike društev delničarjev (kateri so bili zastopniki na zadnji redni seja), da se te važne seje vdeležijo.

Direktorij SDD

"ČUDEŽNE GOSLI"

V SOBOTO DNE 3. JUNIJA t. l. ob zaključku šolske sezone, bodo učenci in učenke Slov. šole SND, priredili lepo igro iz pripovedke "Čudežne gosli" v avditoriju SND, ob 7:30 zvečer, po igri bo ples. Pro-svetni klub SND, pod čigar avspicij se prireditve vrši, je za ta slučaj naredil znatno nizko vstopnino, in sicer samo 25c, kar velja pozneje tudi za ples.

Vljudno se vabi vse cenjeno občinstvo, zlasti pa očete in matere naše šolske mladine, da posetite to prireditev. Dajmo jih veselje in zpbudbo za nadaljno delovanje na kulturnem polju.

Za ples bo igral mladi Zalar's orkester. Vstopnice se dobijo v predprodaji pri društvenih zastopnikih in v uradu SND.

Vljudno vabi Prosvetni Klub SND.

Kampanja za "Cankarjev glasnik" sedaj v teku...

CANKARJEV GLASNIK

mesečnik za leposlovje in pouk ima sedaj kampanjo za nove naročnike!

AKO SE NISTE NAROČNIK TE VAŽNE REVije POSTANITE ŠE DANES!

NAROČNINA JE: za celo leto \$3 — za pol leta \$1.50 — za 4 mesece \$1

Kdor tekom kampanja pošlje en dolar direktno na urad Cankarjevega glasnika mu bo naročnina kreditirana za pet mesecev.

THE MAY COMPANY

Mi dajemo Eagle Stamps

STILIZIRANO za distinkcijo!

Izdelano za UDOBNOST!

Krasno Polna velikost Vse iz kovine

Sončni stoli

s širokimi, udobnimi naslanjaji za roke
Cena samo

2.95
vsak

BLAZINE ZA STOLE
v barvah, ki se ujemajo
\$1

Lepo in privlačno dopolnilo za vaš porč, sončno sobo, za trato ali poletno hišo. V barvah, ki dobro vzdržujejo sončno svetlobo, in močno zgrajeni za trdo rabo.

Opozarjamo na sledeče stvari:

- Širokost 21 palcev med naslanjaji za roke.
- Sedež je globok 19 palcev, naslanjalo 23 palcev
- Telesni obliki prilagajajo se sedež in naslanjalo
- Četvorno ojačena konstrukcija ogrodja
- Široka, udobna naslanjala za roke.
- Slikovita enamel izvršitev zeleno, modro, rdeče, rumeno in ivory pobarvana ogrodja

The May Company ... Summer Furniture ... Sedmo nadstropje

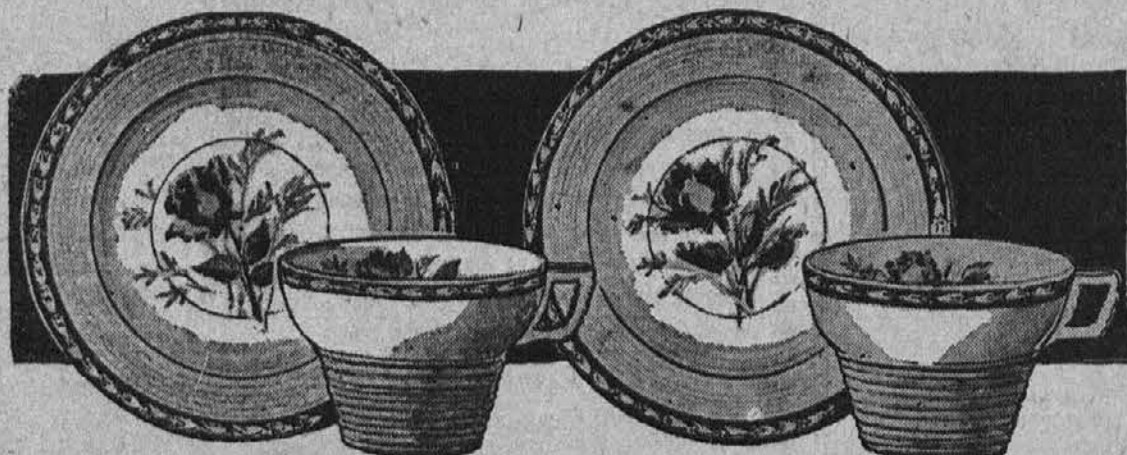
TA KUPON

(4) z ostalimi za tekoči teden, s 49 centi, opravičijo osebo do te skupini kot na sliki. Zamenjate lahko te kupone v našem uradu. Nobenih naročil ne sprejemamo po pošti.

IME

Naslov

Mesto

CANKARJEV GLASNIK

6411 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio